

ת"פ 25200/06/17 - מדינת ישראל נגד סלאמה אבו רקייק, פלאח אבו רקייק

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 25200-06-17 מדינת ישראל נ' אבו רקייק ואח'
תיק חיצוני: 348620/2016

בפני	כבוד השופט הבכיר ג'ורג' אמוראי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. סלאמה אבו רקייק 2. פלאח אבו רקייק

החלטה

1. בקשה לביטול כתב האישום בגין אי קיום חובת היידוע ואי קיום שימוע.
2. כנגד הנאשמים הוגש ביום 07.06.2017, כתב אישום המייחס להם ביצוע עבירות של קשירת קשר לפשע, לפי ס' 499(א)(1) לחוק העונשין, פריצה לרכב בכוונה לגנוב, לפי ס' 413' סיפא לחוק העונשין, ניסיון לגניבת רכב, לפי ס' 413ב + ס' 25 לחוק העונשין, חבלה במזיד ברכב, לפי ס' 413ה לחוק העונשין והחזקת כלי פריצה לרכב, לפי ס' 413ז' לחוק העונשין.
3. אין מחלוקת כי לא קויימה חובת היידוע בתיק.
4. לטענת הנאשמים, שימוע בדיעבד לא ירפא את הפגמים שבהתנהלות המאשימה.
5. לטענת המאשימה, המדובר בפגם טכני וכי זכות הנאשמים להליך הוגן לא נפגעה.

דין

6. לאחר עיון בבקשה ובתגובה, בית המשפט נעתר לבקשה.

7. אין מחלוקת, כי המאשימה לא קיימה את חובת היידוע ובכך מנעה מהנאשמים את זכות השימוע.
8. לטענת המאשימה, ניתן לרפא את הפגם ולהורות על עריכת שימוע בדיעבד, מבלי להורות על ביטול כתב האישום.
9. בכל הנוגע לסעד הראוי ניתן למצוא בפסיקה את שתי המגמות.
- א. כך למשל החלטות שהורו על ביטול כתב האישום כדוגמת: ת"פ (ירושלים) 5286-05 מדינת ישראל נ' יונתן (18.9.07). ת"פ (ב"ש) 3988/05 מדינת ישראל נ' אבו סבילה (27.10.08). תפ"ח (ת"א) 1138/05 מדינת ישראל נ' ארד (8.2.07). תפ"ח 1199/05 מדינת ישראל נ' פולנסקי (3.1.07). ת"פ (ב"ש) 2056/06 מדינת ישראל נ' פטלחה (12.5.08). תפ"ח (ת"א) 1013/08 מדינת ישראל נ' גבריאלי (26.02.08). תפ"ח (ת"א) 1026/09 מדינת ישראל נ' הררי (28.6.09). ת"פ 2631-04-09 מדינת ישראל נ' קאסם (13.10.09). ת"פ 26848-11-10 מדינת ישראל נ' חאלד דוויק (13.03.14). ת"פ 35953-06-14 מדינת ישראל נ' ימיני (28.12.14). ת"פ 15352-06-14 מדינת ישראל נ' מונסון (24.12.14). ת"פ 44564-01-17 מדינת ישראל נ' שריף מזאריב (12.09.17). ת"פ 4974-08-17 מדינת ישראל נ' יעקב פדלון (14.06.2018).
- ב. וכך למשל החלטות שהורו על עריכת שימוע בדיעבד, כשכתב האישום תלוי ועומד כדוגמת :
- ע"פ (י-ם) 30541/06 מדינת ישראל נ' כהן ואח' (25.2.05). תפ"ח (ת"א) 1057/06 מדינת ישראל נ' אזולאי (23.11.06). ת"פ (ירושלים) 3019/07 מדינת ישראל נ' עגלוני (15.07.07). ת"פ (ת"א) 40131/07 מדינת ישראל נ' בן רובי רונית (3.09.07). ע"פ 1053/13 הייכל נ' מדינת ישראל (23.6.13). ת"פ 37079-07-13 מדינת ישראל נ' ליטוב (17.1.15). ת"פ (ירושלים) 29311-02-13 מדינת ישראל נ' שבתי (11.9.13). עמ"ת (מרכז) 22305-03-13 מדינת ישראל נ' ז'ורנו (14.03.13). ת"פ (ק"ש) 6631-08-14 מדינת ישראל נ' קליר (19.1.15). ת"פ (ראשל"צ) 10471-01-14 מדינת ישראל נ' אלבחר (28.12.14). ת"פ 58650-01-14 (רח'א) מדינת ישראל נ' פלקה (21.10.14). ת"פ 50906/08/15 מדינת ישראל נגד בן יצחק ואח' (21.09.2015). ת"פ 43183-08-18 מדינת ישראל נ' עזאם ואח' (16.04.19). ת"פ 44785-07-17 מדינת ישראל נ' שרון רביב (27.03.19).
10. בענייננו, בית המשפט סבור כי יש להורות על ביטול כתב האישום ולאפשר שימוע מבלי שתלוי ועומד כתב האישום כנגד הנאשמים, וזאת מהנימוקים שיפורטו להלן.
11. סעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ") קובע:
- "(א) רשות התביעה, שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע, תשלח לחשוד הודעה

על כך, לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת תביעות, לפי העניין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד ראשי, בתוך 30 יום מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית. פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור."

12. בדברי ההסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 26) (זכות השימוע) התשנ"ט-1999, ה"ח 2802, נרשם כך: "ההחלטה להעמיד אדם לדין, ובעיקר לגבי עבירות חמורות, היא החלטה רבת משמעות. בחברה שבה אנו חיים בה, די בכתב אישום, לבטח בעבירות חמורות, כדי לפגוע פגיעה קשה בנאשם. מסיבה זו מוצע להעניק את זכות השימוע למי שמרגע ההכרעה בעניינו ישתנה מעמדו בציבור".

13. ביום 1.07.1991, פורסמה הנחיית היועץ המשפטי לממשלה, מס' 4.3001 (51.015) שכותרתה " טיעון לפני הגשת כתב אישום פלילי (שימוע)" ובתחילת ההנחיה נרשם כך: " אחריות כבדה מוטלת על כל מי שבא להחליט על הגשת כתב אישום פלילי נגד אדם, בייחוד בעבירות בעלות אופי חמור ועבירות שיש עמן קלון. יש אשר אפילו זיכוי בדין, אין בו כדי לתקן נזק, שנגרם מתוך אישום שלא היה צידוק להגישו. הגם שכל נאשם מוחזק חף מכל עבירה, ואף יהיה לו "יומו בבית- המשפט" להתגונן כלפי האשמה המיוחסת לו, אין להתעלם מכך כי הליכי משפט דרכם להתמשך ולהסתעף, ולא אחת אף להתפרסם, ויש עמם לא אחת משום עינוי דין".

14. זכות השימוע הינה מהותית ותכליתית מניעת עיוותי דין מלכתחילה וכן תכליות נוספות של ייעול ההליך הפלילי וחסכון במשאבים. בע"פ 1053/13 ח.ה נ' מדינת ישראל, בפסקה 9, נקבע כך: "השימוע נועד לאפשר לחשוד בעבירה מסוג פשע לשטוח את טענותיו לפני הרשות המוסמכת קודם שתחליט אם יש מקום להעמידו לדין. זכות השימוע מגנה על זכויות חשודים, ועשויה לייעל את מלאכת התביעה. ככל שיהא ביד החשוד לשכנע את התביעה שאין להעמידו לדין, תיחסך ממנו הפגיעה האינהרנטית הנלווית לאישום פלילי בעבירה חמורה. כך גם ייחסכו משאבי תביעה ושיפוט הכרוכים בניהולו של הליך פלילי. השימוע עשוי לחדד את המחלוקות בין הנאשם לתביעה ולייעל את ניהול ההליך. הוא אף עשוי לעודד הידברות בין התביעה להגנה בניסיון לגבש עסקת טיעון. מנגד, השימוע עלול לסרב את עבודת התביעה ולדחות את פתיחתו של ההליך הפלילי. כדי שיגשים את תכליותיו באופן מיטבי, יש לקיים את השימוע מראש. זהו הכלל, וככל שאין

טעמים לסתור, מן הראוי להקפיד עליו (ראו דברי השופט (כתוארו אז) א' ריבלין בבג"ץ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה, פסקה 15 (6.3.2006). ראו גם דפנה ברק-ארז "זכות הטיעון- בין צדק פרוצדורלי ליעילות" ספר אור 817 (אהרן ברק, רון סוקול ועוד שחם עורכים, 2013)).

15. בהחלטה נוספת, בש"פ 984/10 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 15, נקבע כך: "זכות השימוע נתונה לחשוד בשלב שבו טרם הוגש נגדו כתב אישום, ולא לאחר הגשתו. אין דומה שימוע ביחס לכתב אישום שטרם הוגש, לשימוע הנערך לאחר הגשתו. אין דומה שימוע לפני מעשה, לשימוע בדיעבד, בעוד כתב אישום תלוי ועומד."

16. הכלל הוא, כי שימוע יערך לחשוד בטרם הגשת כתב אישום, כך עולה מלשון החוק ומההלכה הפסוקה. שימוע צריך להיערך מבלי שתלוי ועומד כתב אישום, שמשנה את מאזן הכוחות וכן את ההגדרה מ-"חשוד" ל-"נאשם", על כל המשתמע מכך. קיום שימוע, בדיעבד, כאשר תלוי ועומד כתב אישום, הינו החריג ואין להפוך את היוצרות ולהקדים אחרית לראשית. ההחלטה לסיווג הסעד הראוי- ביטול כתב האישום או מתן אפשרות לקיום שימוע בדיעבד כשכתב האישום תלוי ועומד, נגזרת מאיזון בין האינטרסים השונים כשמחד זכויותיו של הנאשם וקיפוח הגנתו ומאידך האינטרס הציבורי.

17. באיזון בין האינטרסים השונים בתיק זה, בית המשפט סבור, כי זכות הנאשמים להליך הוגן (בו ישמעו טענותיו כחשוד) גוברת על השיקולים האחרים ובכלל זה עיכוב נוסף של המשך ההליכים בתיק. המדובר בכתב אישום המייחס לנאשמים ביצוע עבירה חמורה. לנאשמים טענות הגנה מהותיות בנוגע למחדלי חקירה בתיק ובכלל זה לעניין מסדר זיהוי התמונות שנערך למתלונן. התקיימו הליכים מקדמיים לקבלת חומרי חקירה שלא היו ברשות הסנגורים, ואלו התקבלו רק בתחילת שנת 2019, וטרם ניתן מענה בתיק.

18. בנסיבות אלו, בית המשפט סבור, כי ביטול כתב האישום לא יגרום לנזק משמעותי אלא להיפך קיומו של שימוע בהעדר כתב אישום יתרום לחיזוק אמון הציבור במערכת אכיפת החוק ולחסכון במשאבים.

19. כמובן, שאין בביטול כתב האישום, בנסיבות, משום מעשה בית דין, והגשתו בשנית, תתאפשר רק לאחר שימוע שיערך לנאשמים.

20. לפיכך, בית המשפט מורה על ביטול כתב האישום כנגד הנאשמים, בטרם מענה.

21. המזכירות מתבקשת לשלוח עותק לב"כ הצדדים.

